

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

111/05. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2005. december 15.

A főtanácsnok indítványa a C-423/04. sz. ügyben

Sarah Margaret Richards kontra Secretary of State for Work and Pensions

JACOBS FŐTANÁCSNOK ÁLLÁSPONTJA SZERINT A FÉRFIBÓL NŐVÉ OPERÁLT TRANSZSZEXUÁLIS SZÁMÁRA AZ ÖREGSÉGI NYUGDÍJ NŐKKEL EGYEZŐ KORBAN TÖRTÉNŐ FOLYÓSÍTÁSÁNAK MEGTAGADÁSA ELLENTÉTES A KÖZÖSSÉGI JOGGAL

*Az elutasítás az egyenlő bánásmódnak a szociális biztonság területén történő
megvalósításáról szóló irányelvvel ellentétes hátrányos megkülönböztetésnek minősül.*

A 2005. áprilisa előtt hatályban lévő angol jogszabályok szerint társadalombiztosítási szempontból a születési anyakönyvi kivonatban szereplő nem határozza meg a személy nemét. A születési anyakönyvi kivonatot csak elírás vagy ténybeli tévedések helyesbítése végett lehet megváltoztatni. Ennek eredményeként azok a transzszexuálisok, akiken nemet megváltoztató műtétet hajtottak végre, nem változtathatják meg nemüket születési anyakönyvi kivonatukban.

A 2004-es Gender Recognition Act (Nemi hovatartozás elismeréséről szóló törvény), mely 2005. április 4-én lépett hatályba, bizonyos körülmények között lehetővé teszi a transzszexuálisok számára a nemi hovatartozás elismeréséről szóló igazolás (Gender Recognition Certificate) kibocsátását. A nemi hovatartozás elismeréséről szóló igazolás megváltoztatja az érintett személy nemét a legtöbb hivatalos eljárás szempontjából, ám nincs visszaható hatálya.

Az Egyesült Királyságban a férfiak 65 éves korukban, a nők pedig 60 éves korukban jogosultak állami öregségi nyugdíj igénybevételére. 2010 és 2015 között a nők nyugdíjkorhatárát fokozatosan emelik 65 évre.

Sarah Margaret Richards férfiként született 1942-ben. Miután nemi diszfóriát állapítottak meg nála, nemet megváltoztató műtéten esett át 2001. májusában. 2002. februárjában megszerzett női nemének megfelelően a 60. születésnapjától folyósítandó öregségi nyugdíj iránti kérelmet nyújtott be.

A kérelmet a Department for Work and Pensions (munka- és nyugdíjügyi minisztérium) azzal az indokolással utasította el, hogy azt a kérelmező 65. születésnapját több mint négy hónappal megelőzően nyújtották be; Sarah Margaret Richards-ot hivatalosan még mindig férfinak tekintették. Sarah Margaret Richards fellebbezett a határozat ellen, és a Social Security Appeal Tribunal határozata elleni fellebbezés alapján az ügyet tárgyaló Social Security Commissioner azt a kérdést terjesztette a Bíróság elé, hogy az ilyen értelmű visszautasítás ellentétes-e az egyenlő bánásmódnak a szociális biztonság területén történő megvalósításáról szóló irányelvvvel¹.

Jacobs főtanácsnok legelőször megállapítja, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően az irányelv alkalmazandó olyan esetekre, amikor a nemet megváltoztató műtéten átesett személyt hátrányosan megkülönböztetik az állami öregségi nyugdíjra való jogosultság időtartama tekintetében.

Jacobs főtanácsnok javaslata szerint ebben a helyzetben a **megfelelő viszonyítási személy**, azaz az a személy, akinek helyzetével a felperes helyzetét össze kell vetni, egy olyan **nő**, akinek személyazonossága nem egy nemet megváltoztató műtét eredménye.

Ebben az esetben Sarah Margaret Richards nyugdíját olyan körülmények között tagadják meg, amelyek alapján, ha születésekor nőnek jegyezték volna be, arra jogosult lenne. A feltételezett hátrányos megkülönböztetés azáltal valósul meg, hogy az Egyesült Királyság nem azonos feltételek mellett ismeri el a transzszexuális személyek megszerzett nemét és a születéskor az adott nem szerint bejegyzett személyek nemét. A főtanácsnok ezért azon az állásponton van, hogy **ellentétes a közösségi joggal az, ha egy tagállam megtagadja egy férfiből nővé operált transzszexuális állami öregségi nyugdíjának biztosítását 65 éves kora előtt, holott az adott személy 60 évesen jogosult lenne a nyugdíjra, amennyiben a nemzeti jog szerint nőnek minősülne.**

Jacobs főtanácsnok elutasítja az Egyesült Királyság azon érvét, miszerint az esetre az irányelvtől való azon eltérés irányadó, amely lehetővé teszi a tagállamok számára a nyugdíjkorhatár meghatározásának kizárását az irányelv alkalmazási köréből. Megjegyzi, hogy az eltérés a nők és férfiak különböző nyugdíjkorhatárának meghatározását érintő jogszabályokat foglalja magába. Nem vonatkozik az érintett személyek nemének meghatározását érintő jogszabályokra. Ezért nem vonatkozik a jelen ügygel érintett kérdésre sem.

Végül, tekintve az ítélettel esetleg érintett személyek csekély számát, nem áll fenn annak veszélye, hogy az ítélet pénzügyi következményeinek komoly gazdasági kihatásai lennének az Egyesült Királyságban. Figyelemmel továbbá arra, hogy az Egyesült Királyság nem kért ilyen korlátozást, a főtanácsnok nem látja szükségesnek, hogy a Bíróság időben korlátozza ítéletének hatályát.

FIGYELMEZTETÉS: A főtanácsnok véleménye nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. Az Európai Közösségek Bíróságának bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet egy későbbi időpontban hozzák meg.

¹ A férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK tanácsi irányelv (HL L 1979., 24. o.; magyar nyelvű kiadás 5. fejezet, 1. kötet, 215. o.).

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti az Elsőfokú Bíróságot.

Elérhető nyelvek: DE, EN, ES, FR, HU, IT, NL, PL

Az indítvány teljes szövege a Bíróság honlapján található meg.

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=hu>

Az indítványok szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

*Az indítvány felolvasásáról készített felvételek az Európai Bizottság Sajtó- és Tájékoztatási Főigazgatósága által működtetett EbS "Europe by Satellite"-en érhetők el.
L-2920 Luxembourg, Tel.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249
vagy B-1049 Brüsszel, Tel.: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956*